

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง สิทธิการเลื่อนตำแหน่งย้อนหลังให้ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น

สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/๔๓๙๕ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ก.ค. ได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ให้ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการ ครู สายงานบริหารการศึกษา สายงานบริหารการประถมศึกษา และสายงานบริหารการมัธยมศึกษา ให้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นรวม ๓,๔๘๕ ตำแหน่ง ทั้งนี้ ไม่ก่อนวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ โดย อ.ก.ค. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในขณะนั้น ได้กำหนดเงื่อนไขเป็นหลักการว่าในกรณีที่มีการตรวจสอบพบว่าผู้มีสิทธิได้รับการเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นรายใดขาดคุณสมบัติ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ระบุหรือถอนชื่อจากการแต่งตั้ง กรณีปรากฏว่านายภาสกร ภูแต่มนิล ตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอสามเงา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตากมีคุณสมบัติครบถ้วนแต่เนื่องจากอยู่ระหว่างการลาศึกษาต่อตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จึงไม่สามารถดำเนินการเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นได้ในขณะนั้น

ต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งมีผลใช้บังคับในวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ กำหนดให้ข้าราชการครูทั้ง ๓ สายงานโอนไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ยังคงให้ดำรงตำแหน่งเดิมและมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ตลอดจนมีสิทธิอื่นๆ ตามที่เคยมีสิทธิอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการกำหนดตำแหน่งใหม่ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้หารือว่าจะสามารถแต่งตั้งข้าราชการครูทั้ง ๓ สายงานดังกล่าวย้อนหลังไปถึงวันใด และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้ให้ความเห็นในเรื่อง การเลื่อนและแต่งตั้งข้าราชการครูผู้บริหารไม่สังกัดสถานศึกษาให้ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น (เรื่องเสร็จที่ ๕๓๓/๒๕๕๙) ว่า เมื่อยังไม่มีกำหนดตำแหน่งใหม่ให้แก่ข้าราชการครูที่โอน ข้าราชการครูทั้ง ๓ สายงานจึงยังคงดำรงตำแหน่งเดิมและมีสิทธิตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ เมื่อข้าราชการครูทั้ง ๓ สายงานดังกล่าวมีคุณสมบัติครบถ้วนในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงมีสิทธิเลื่อนระดับให้ได้รับเงินเดือนที่สูงขึ้นนับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบที่ ก.ค. กำหนด

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๑๐๙๖ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กรณีตามเรื่องหารือนี้ปรากฏว่าในระหว่างที่นายภาสกร ภูแต่มนิล ลาศึกษาต่อระดับปริญญาเอกได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดให้ ก.ค.ศ. กำหนดมาตรฐานตำแหน่งใหม่ และเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. ได้เปลี่ยนตำแหน่งนายภาสกร ภูแต่มนิล จากผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอสามเงา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก เป็นเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับเงินเดือนอันดับ คศ.๑ ชั้น ๑๗,๗๕๐ บาท แล้ว

ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๘ นายภาสกร ภูแต่มนิล ได้กลับมาปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ ต่อมาในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๐ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต ๑ ได้มีมติให้ขออนุมัติ ก.ค.ศ. เลื่อนและแต่งตั้งนายภาสกร ภูแต่มนิล ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอสามเงา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตากให้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นโดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๘ ดังนั้น สำนักงาน ก.ค.ศ. จึงขอหารือว่าจะสามารถเลื่อนและแต่งตั้งนายภาสกร ภูแต่มนิล ย้อนหลังได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวโดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงาน ก.ค.ศ.) แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงซึ่งเป็นที่ยุติว่า ก.ค. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๕ อนุมัติให้เลื่อนและแต่งตั้งข้าราชการครูสายงานบริหารการศึกษา สายงานบริหารการประถมศึกษา และสายงานบริหารการมัธยมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นรวม ๓,๔๘๕ ตำแหน่ง ทั้งนี้ ไม่ก่อนวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๕ และ อ.ก.ค. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้พิจารณากำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไข พร้อมทั้งวางหลักการว่าในกรณีที่มีการตรวจสอบพบว่าผู้มีสิทธิได้รับการเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นรายได้ขาดคุณสมบัติหรือไม่เป็นไปตามเงื่อนไข ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๒^๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ (ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗) ระบุหรือถอนชื่อจากการแต่งตั้ง เมื่อนายภาสกร ภูแต่มนิล อยู่ในระหว่างการลาศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ทำให้ไม่อยู่ในเงื่อนไขที่ อ.ก.ค. สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดตามที่ ก.ค. มอบหมาย จึงไม่สามารถดำเนินการเลื่อน

^๑มาตรา ๔๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูให้ผู้มีอำนาจต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับ ๗ และระดับ ๖ ให้อธิบดีโดยอนุมัติ อ.ก.ค. กรม เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ฯลฯ

ฯลฯ

และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นได้ และต่อมาเมื่อมาตรา ๖๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้โอนข้าราชการครูผู้บริหารไม่สังกัดสถานศึกษาในตำแหน่งสายงานบริหารการศึกษา สายงานบริหารการประถมศึกษา และสายงานบริหารการมัธยมศึกษาไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรา ๑๓๐^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งมีผลใช้บังคับในเวลาต่อมาได้บัญญัติให้ ก.ค.ศ. จัดทำมาตรฐานตำแหน่งและพิจารณาปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูใหม่ และ ก.ค.ศ. ได้กำหนดตำแหน่งใหม่โดยเปลี่ยนตำแหน่งนายภาสกร ภูแต่่มนิล ซึ่งเดิมดำรงตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ (เจ้าหน้าที่บริหารการประถมศึกษา ๖) เป็นตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับเงินเดือนอันดับ คศ.๑ ชั้น ๑๗,๗๕๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๗

เมื่อเป็นดังนี้ การเลื่อนและแต่งตั้งนายภาสกร ภูแต่่มนิล ให้ดำรงตำแหน่งที่ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น หลังจากที่นายภาสกร ภูแต่่มนิล ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

---

^๒มาตรา ๖๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ อัตรากำลัง ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

^๓มาตรา ๑๓๐ ข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และดำรงตำแหน่งหรือดำรงตำแหน่งที่มีวิทยฐานะตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ในระหว่าง ก.ค.ศ. ยังมิได้กำหนดตำแหน่งหรือตำแหน่งที่มีวิทยฐานะตามวรรคหนึ่ง ให้ข้าราชการครูซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่เดิมมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ตลอดจนมีสิทธิอื่น ๆ ตามที่เคยมีสิทธิอยู่ตามกฎหมายเดิมหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องไปพลางก่อน

ในกรณีที่ ก.ค.ศ. กำหนดตำแหน่งหรือตำแหน่งที่มีวิทยฐานะตามวรรคสองแล้ว แต่ยังมีได้กำหนดบัญชีอัตราเงินเดือน เงินวิทยฐานะ หรือเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับการกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ใช้บังคับอยู่ไปพลางก่อน ทั้งนี้ การกำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งใดได้รับเงินเดือนระดับใด หรือเงินประจำตำแหน่งระดับใด ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ในกรณีที่ถ้าตำแหน่งใดเป็นตำแหน่งที่มีวิทยฐานะตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นตำแหน่งที่ได้รับเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูตามกฎหมายดังกล่าว สำหรับการเทียบตำแหน่งวิทยฐานะใด ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งอัตราใด ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ให้ข้าราชการครูซึ่งสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หรือกระทรวงวัฒนธรรม แล้วแต่กรณี เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดังกล่าวเป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ใหม่เป็นเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาชั้นพื้นฐานซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก และรายงานตัวกลับเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว จึงต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้น ทางราชการจึงไม่สามารถดำเนินการเลื่อนและแต่งตั้งนายภาสกร ภูแต่้มนิล ให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นและมีผลย้อนหลังตามหลักเกณฑ์ของ ก.ค. ที่มีมาแต่เดิมได้ เนื่องจากการเลื่อนและแต่งตั้งนายภาสกร ภูแต่้มนิล ให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นในขณะนี้ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของ ก.ค.ศ. ดังกล่าวแล้วข้างต้น

สำหรับกรณีที่สำนักงาน ก.ค.ศ. อ้างถึงความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) เรื่อง การเลื่อนและแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาให้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น (เรื่องเสร็จที่ ๕๓๓/๒๕๔๙) ว่า ข้าราชการครูซึ่งโอนไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสิทธิเลื่อนและแต่งตั้งให้ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นได้ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นวันที่ข้าราชการครูมีคุณสมบัติครบถ้วนนั้น เนื่องจากขณะที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอหารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ก.ค.ศ. ยังไม่ได้กำหนดตำแหน่งใหม่ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้น การเลื่อนและแต่งตั้งตามเรื่องหารือเดิมจึงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์เดิมที่ ก.ค. กำหนด ซึ่งแตกต่างจากกรณีของนายภาสกร ภูแต่้มนิล ที่ ก.ค.ศ. ได้กำหนดตำแหน่งใหม่แล้ว การเลื่อนและแต่งตั้งจึงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดใหม่

(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๕๑